

**Demens er noget vi taler
om i Hedensted Kommune**

*Ingen er
alene med
demens*

Demensstrategi 2023 - 2026

Indledning

Demens er en sygdom, der rammer mange mennesker, og som forandre os og vores adfærd rigtigt meget. Derfor påvirker det ikke kun den demente, men også i høj grad de pårørende.

Udvikling af demens er en kæmpe livsomvæltning, som vi i Hedensted Kommune mener, at ingen skal stå alene med. Derfor er vores vision: "Ingen skal stå alene med demens".

Det er heldigvis sådan, at vi selv kan gøre meget for at forebygge udvikling af demens, og de seneste nationale tal viser også, at andelen af demente er faldende, men da antallet af og levetiden for ældre er stigende, så kommer der flere som rammes af demens.

Det betyder, at vi med denne strategi tager hånd om de udfordringer, som vi i stigende grad vil opleve, at flere borgere får med demens. Strategien skal udvikle demensområdet og bidrage til, at borgere med demens og deres pårørende oplever livskvalitet i hverdagen.

Demensstrategi 2023 - 2026 beskriver først udviklingen i demens i tal. Dernæst er der mål og konkrete tiltag på 6 fokusområder. Målene og tiltagene er det, der vil blive arbejdet med i perioden frem til år 2026.

Fokusområder:

1. Fra tidlig opsporing til den sidste tid – den helhedsorienterede indsats
2. Målrettet personcentreret demenspleje, omsorg og rehabilitering
3. Tilbud om støtte, rådgivning og aflastning til pårørende
4. Øget kompetencekapacitet og vidensdeling
5. Demensvenlige boliger
6. Demensvenlighed

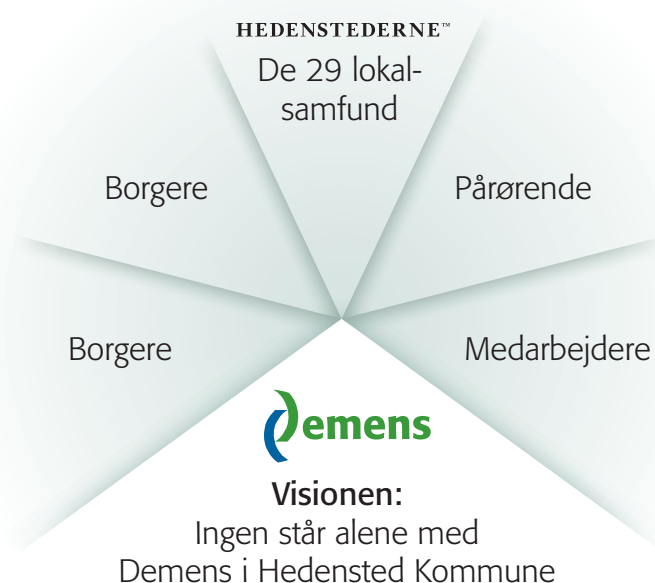
I Hedensted Kommune skal det være trygt og værdigt at leve med demens.

Rigtig god læselyst

Med venlig hilsen

Ole Vind
Borgmester

Hans Kristian Skibby
Udvalgsformand,
Udvalget for Social Omsorg

Fakta om demens

Demens er tegn på sygdom i hjernen og viser sig ved svækkede kognitive funktioner. Demens rammer oftest personer over 65 år, men kan ses helt ned i 40-50 års alderen.

Nationalt Videnscenter For Demens anslår at 87.000 mennesker lever med en demenssygdom i Danmark.

Heraf menes omkring 50.000 at have Alzheimers sygdom

- 3.000 personer under 65 år har en demensdiagnose
- Ca. 8.000 nye tilfælde af demens konstateres hvert år
- 300.000-400.000 danskere er nære pårørende til et menneske, der lider af en demenssygdom

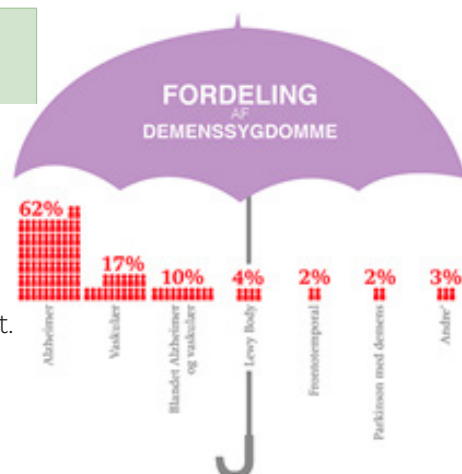
Omkring 200 forskellige sygdomme kan ledsages af demens eller kognitive forstyrrelser.

For borgere med nedsat funktionsevne gælder at:

- Borgere med Downs Syndrom i høj grad udvikler Alzheimer Demens – og demensen udvikles væsentligt tidligere end hos den øvrige del af befolkningen.
- Demens opdages ofte i en tidlig alder hos øvrige borgere med nedsat funktionsevne, da borgeren i mindre grad kan kompensere for sygdommens symptomer.

Muligheden for at påvirke risikoen for demens og/eller kognitiv svækkelse er især veldokumenteret på følgende områder:

- Rygning
- Forhøjet blodtryk midt i livet
- Sukkersyge (type-2 diabetes)
- Stillesiddende livsstil med manglende fysisk udfoldelse
- Kort skolegang og manglende uddannelse
- Downs Syndrom øger risikoen for Alzheimer Demens betragteligt.
- Gentagende depressive perioder i livet

Udviklingen i Hedensted Kommune. Kilde: Nationalt Videncenter for Demens 2022

	Ældrebeholdning (+65 år)	Antal personer med demens iflg. Sundhedsdatastyrelsen	Estimeret antal personer med demens baseret på befolkningsundersøgelser
Hedensted Kommune	9.536	250	733

Svarende til 7,7 % af tilfælde af demensrate i Danmark over 65 år.

Her ses det samlede antal ældre samt to forskellige estimater af antallet af ældre med demens i Hedensted Kommune. Som det fremgår af tabellen, er der stor forskel på de to estimater, hvilket indikerer et betydeligt mørketal for demens.

Kilde: Nationalt Videnscenter For Demens

Fokusområde 1:

Den helhedsorienteret indsats Fra tidlig opsporing - Til den sidste tid

Mål:

Borgere ramt af demens og deres pårørende får en helhedsorienteret indsats og oplever et godt koordineret og sammenhængende forløb gennem de 5 faser, hvor de føler sig set, hørt og forstået i deres aktuelle situation.

Rehabiliterende aktiviteter og hverdagsteknologi understøtter at borgere ramt af demens klarer sig længst og mest muligt med egne ressourcer.

De 5 faser:

- 1) Opsporing/udredning
- 2) Tiden i hjemmet /botilbuddet
- 3) Overgang til plejehjem/demensegnet bolig
- 4) Tiden på plejehjem/botilbud
- 5) Den sidste tid

Hedensted Kommune tiltag frem mod 2026:

- Udarbejde en guideline til brug ved tidlig opsporing og hjælp til udredning
- Borgere med demens eller mistanke om demens skal tilbydes en demenskonsulent som forløbskonsulent, der kan følge og understøtte den demensramte og pårørende gennem hele forløbet*
- Hvert forløb betragtes som individuelt og behovsbestemt
- Demenskonsulenten tager ansvar for brobygning mellem de forskellige indsatser og tilbud
- Indsatser tilbydes med henblik på forebyggelse af hurtig fremskred i sygdommens forløb
- På botilbudsområdet understøttes personalet med demensnøglepersoner, efteruddannelse og en demenskonsulent på tværs af enhederne
- Med udgangspunkt i den enkeltes ønsker og behov understøttes den sidste tid

"Jeg ønsker, at du som demensramt oplever en tryk og værdig hverdag"

Citat fra demensteamet

Fokusområde 2:

Den målrettede personcentreret demenspleje, støtte, omsorg og rehabilitering

Mål:

Borgere ramt af demens skal bevare deres sociale, kognitive og fysiske funktionsniveau længst muligt. Måltrettet demenspleje, støtte og omsorg, så livskvalitet for den enkelte understøttes.

Hedensted Kommune tiltag frem mod 2026:

- Oprette tilbud om holdtræning (Kognitiv Fitness)
- Demensdaghjem/ aktivitets- og beskæftigelsescentre skal have tilbud, der kan varetage kognitive og fysiske aktiviteter tilpasset den enkelte med henblik på at fastholde de rehabiliterende indsatser.
- Personalet skal have uddannelse til at varetage demenspleje, omsorg og rehabiliterende indsatser med udgangspunkt i borgerens aktuelle situation
- Samarbejde med pårørende og personale på botilbud, så deres rolle i forløbet understøttes
- Som standard tilbyde og afprøve teknologiske hjælpemidler til borgere med demens tidligt i deres demenssygdom og derefter løbende, som sygdommen udvikler sig
- Demenskonsulenter laver i samråd med den enkelte borger en forløbsplan, som følger borgeren gennem demensforløbet
- Med udgangspunkt i borgerens interesse tilbydes målrettede aktiviteter

"Jeg har et program med øvelser jeg laver hver dag. - så jeg kan blive ved med at kaste min fiskestang..."

Citat fra en borger med demens

Fokusområde 3:

Tilbud om støtte, rådgivning og aflastning til pårørende

Mål:

Forebygge stress og nedslidning af de pårørende gennem støtte, inddragelse, aflastning og rådgivning. Sikre nem adgang til information og dialog med både pædagogisk og sundhedsfaglig personale.

Ingen pårørende skal stå alene.

Hedensted Kommune tiltag frem mod 2026:

- Tilgængelig og ajourført information om demens og kommunes tilbud
- Café tilbud, hvor pårørende har mulighed for sociale aktiviteter med ligestillede
- Åben rådgivningstilbud til pårørende og borgere
- Pårørendegrupper, der er målgruppebestemte:
F.eks. ægtefæller, børn, pårørende til yngre ramt af demens, udviklingshæmmede med demens
- Demensskole, som tilbud for pårørende og netværk
- Tilbud om familiesamtaler ved demenskonsulenterne
- Tilbud om fleksible muligheder for aflastning i dag/aften timer og på døgnbasis

"Hvis min mand skal i aflastning, skal det være i meningsfulde omgivelser ..."

Citat fra en pårørende

Fokusområde 4:

Øget Kompetenceniveau og vidensdeling

Tværfaglighed

Mål:

Høj faglig kvalitet kommer i høj grad af personalets kompetencer. Derfor er et højt kompetenceniveau hos personalet en forudsætning for at sikre en god en tilgang, pleje og omsorg, der når hele vejen rundt om mennesket med demens og dets pårørende. De skal mødes med en viden, som har forståelse og respekt for deres aktuelle livssituation.

Hedensted Kommune tiltag frem mod 2026:

- Opkvalificering af medarbejdere gennem målrettet demensuddannelse og kurser
- Arbejde systematisk med forebyggelse af magtanvendelse gennem handleplaner, der er tilpasset den enkelte borgere
- Arbejde målrettet med at minimere forbruget af antipsykotisk medicin
- Uddanne demensambassadører i udvalgte afdelinger .
- Holde kommunen ajour med demensfeltets nationale udvikling og sidste nye forskning
- Demensnøglepersoner på alle plejehjem og hjemmeplejegrupper, samt i demensdag-hjemmene.
- Med udgangspunkt i borgerens interesse tilbydes målrettede aktiviteter

”Som medarbejder giver det tryghed at have en bred faglig viden. Personlig vil jeg vokse af at få øget mine kompetencer. Muligheden for at videns dele med andre kollegaer vil give et bredere syn på borgeren derfor flere løsningsforslag. Samtidig vil et kompetenceløft gøre det mere attraktivt at arbejde i vores demsenheder og vi kan vi rekruttere flere gode kollegaer”

Citat fra en medarbejder

Fokusområde 5:

Demensvenlige boliger

Mål:

Der er borgere med demens på alle plejehjem, derfor skal alle plejehjem indrettes demensvenligt. Imødekomme fremtidens behov for demensegnede plejeboliger, udrednings-/akut-/aflastningspladser og demensdaghjemspladser.

At yde rådgivning til borgere i eget hjem om demensvenlig indretning.

Indrette afdeling for borgere med kognitive funktionsnedsættelser og demens i eksisterende rammer.

Hedensted Kommune tiltag frem mod 2026:

- Handleplan for hvert plejehjem til at skabe demensvenlig indretning
- Give råd og vejledning til borgere i eget hjem
- Politisk drøftelse, beslutning og etablering af den fremtidige struktur for demenstilbud; udrednings-/akut-/aflastningspladser, demensdaghjem, plejehjemspladser og botilbud.

“Vi ønsker de bedst mulige rammer til borgere med demens og deres pårørende.”

Citat fra Udvalget, Social Omsorg

Fokusområde 6:

Demensvenlighed

Mål:

Hedensted Kommune skal være endnu mere demensvenlig:
Her skal leves et trygt og værdigt liv med demens og ingen skal stå alene med demens.

Frivillige på plejehjem og botilbud, og i samfundet i almindelighed, skal inviteres ind i arbejdet med demensramte borgere.

Hedensted Kommune tiltag frem mod 2022:

- Kommunens frivillige tilbydes at blive demensambassadør gennem uddannelse
- En årlig "Huskeuge – Demens er noget vi taler om i Hedensted Kommune".
- Deltage i samarbejdet med nationale demenskampagner
- Oplyse, invitere og inddrage Hedensteds 29 lokalsamfund til aktivt at tage del i at være en demensvenlig kommune
- Tilgængelig og ajourført viden skal ligge til rådighed for kommunes borgere
- Have åben rådgivning en gang om ugen
- Integre hjælpemidler, der indeholder sikkerheds- og frihedssættende teknologi, som skaber tryghed og sikkerhed for borgere med demens og deres pårørende

"Med en frivillig demensambassadøruddannelse, ønsker vi at give de frivillige redskaber til det gode møde med de demensramte, så demens ikke er en hindring for deltagelse i de frivillige fællesskaber"

PERSON-
CENTRERET
OMSORG

BESKÆFTIGELSE

IDENTITET

KÆRLIGHED

TRØST

TILKNYTNING

INKLUSION

Ingen er
alene med
demens

SOCIAL PSYKOLOGI

NEUROLOGI

HELBRED

PERSONLIGHED
BIOLOGI

Strategien er blevet til i samarbejde med en lang række interessenter på demensområdet i Hedensted Kommune.

Processen blev igangsat i samarbejde ved det politiske udvalg for Social Omsorg i april 2017. 2 studieture for udvalget og Seniorrådet.

Borger og pårørendeinddragelse via borgermøde, et fokusgruppeinterview og demensskole- undervisning med henblik på at undersøge deres bud på det gode liv med demens.

Fokusgruppeinterview med 8 forskellige faggrupper, blandt andet trænings-terapeut, køkkenmedarbejder og sygeplejefaglig udviklingskonsulent.

Demenskonsulenter, kommunes praksiskonsulent (læge), frivilligkoordinator, velfærdskoordinator, leder af Rehabilitering har alle bidraget til arbejdsgruppen for at kvalitetssikre Hedensted Kommunes demensstrategi.

Tak for bidrag!

Demensvenlighed

En øget kvalitet i pleje, omsorg og rehabilitering

Mere støtte og rådgivning til pårørende

En tidlig opsporing, udredning og behandling

Nyeste viden og øget kompetenceniveau

Strategien for Hedensted Kommune får liv

HEDENSTED
KOMMUNE

 emens

Niels Espes Vej 8
8722 Hedensted
T: 7975 5000
www.hedensted.dk